

מועצה אזורית מנשה

מבקר המועצה

דו"ח ביקורת בנושא: אתר האינטרנט של המועצה

לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תוכנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ואולם רשאים המבקר או ראש המועצה באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור" (צו המועצות המקומיות (א) תשי"א-1950, סעיף 145' (ו))

דצמבר 2017

תוכן העניינים

עמוד	נושא
3	מבוא
3	מטרת הביקורת
3	היקף וגבולות ביקורת
4	ממצאי הביקורת
4	נוהל עבודה
4	אחריות
5	בקרה ניהולית ושיפוטית
5	הקמה, תפעול, תחזוקה, הגנה ואבטחה
6	אבטחת מידע באתר
6	עדכניות המידע
7	שפות והנגשה
7	פרסום מחויב בחוק
11	וועדה לתכנון ובניה

1. מבוא

במסגרת תכנית העבודה לשנת 2017 נערכה ביקורת בנושא אתר האינטרנט של המועצה, הביקורת נערכה במהלך רבעון 4 2017.

2. מטרת הביקורת

במסגרת הביקורת נבחנו תהליכי העבודה הקשורים לאתר האינטרנט של המועצה תוך מתן דגש לנושאים הבאים:

- א. ניהול התוכן.
- ב. נוהל עבודה.
- ג. הקמה, תפעול, תחזוקה, הגנה ואבטחה.
- ד. שפות ונגישות לבעלי מוגבלויות.
- ה. פרסום מחויב בחוק.
- ו. פרסום יזום בנושאים חברתיים וקהילתיים.
- ז. שירותים מקוונים וטפסים נדרשים לשירותים שהמועצה מספקת.
- ח. אפשרות ליצירת קשר, קבלת מידע ומשוב מהציבור, תמיכה באתר וקיום מנוע חיפוש.

3. היקף וגבולות ביקורת

הביקורת כללה שימוש בשיטות הביקורת כדלהלן:

- א. סקירת הוראות החוק והנחיות שונות.
- ב. סקירת תהליכי העבודה.
- ג. סקירת קבצים ומסמכים.
- ד. סקירת אתר האינטרנט של המועצה.
- ה. שיחות וברורים עם בעלי תפקידים במועצה.
- ו. בחינת קיומם והלימותם של אמצעי הבקרה הפיקוח והדיווח.

4. המסגרת הנורמטיבית- חוקית

- פקודת העיריות (נוסח חדש),
- פקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש]
- חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998
- חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965

5. ממצאי הביקורת

א. נוהל עבודה

- (1) נהלי עבודה מיועדים למימוש מדיניות, התווית תהליכי עבודה ודרכי פעולה בארגון. נהלים מהווים את מסגרת העבודה כפי שקבעה בחוק, על ידי מליאת המועצה וראש המועצה.
- (2) נמצא כי לא קיים נוהל כתוב כולל הגדרת תהליכי העבודה להפעלתו וניהולו של אתר האינטרנט. ניהול האתר והפעלתו אינם מבוצעים על בסיס סדרי עבודה כתובים ומתועדים.

(3) המלצות

- יש לאפיין ולהגדיר את תהליכי העבודה המהותיים בתחום ניהול אתר האינטרנט של המועצה ולאשרם במסגרת נהלי המועצה.
- על נהלי העבודה לכלול תהליכי בקרה נאותים על תהליכים מהותיים כמו תשלומים, ניהול חשבונות, התקשרויות, כח אדם, אבטחת האתר, תפעול, הליכי העלאת תכנים ומדיניות.

ב. בעלי תפקידים, הגדרת תפקידים וחלוקת אחריות

- (1) אתר האינטרנט במועצה משקף לתושבים את פעילות המועצה וגופי הסמך שלה ומאפשר לתושבים ללמוד על השירותים הניתנים ואף לפנות אל בעלי תפקידים.
- (2) ניהול אתר האינטרנט של המועצה כולל התייחסות ל 3 תחומים:
  - תוכן, מהות וניהול כללי – מבוצע ע"י מנכ"ל המועצה.
  - ניהול האתר בפועל, יוזמה ואחריות לקיומם של תכנים – דובר המועצה.
  - אחריות לביצוע עדכונים, העלאת והורדת תכנים – עובד ייעודי במחלקת תרבות.
- (3) בפועל חלוקת העבודה והגדרות הגבולות והתפקידים אינם ברורים דיים, מנכ"ל המועצה אינו עוסק בפועל בהתווית מדיניות האתר ובפועל, אחראי על נושאי נגישות והוראות להעלאת תכנים מסוימים לפי דרישתו (בעיקר בתחומי מכרזים).
- (4) בפועל, נמצא כי ניהול האתר, קביעת התכנים שיועלו בו, תזמונם ומהותם נקבעת על ידי דובר המועצה.

(5) המלצות

- על המועצה להגדיר את אחריות בעלי התפקידים בכל הקשור לניהול ותפעול אתר האינטרנט של המועצה. מומלץ להכיל זאת במסגרת הנוהל.

ג. קיום בקרה ניהולית ומשפטית

- (1) התכנים שבאתר האינטרנט מתפרסמים מטעם המועצה ועל כן נדרשת בקרה על תוכן הפרסומים, על שלמותם ועל הליכי העלאתם לאתר.
  - (2) יצויין כי תכנים מסוימים המועלים הינם בעלי משמעות חוקית כמו גביה, תכנון ובניה ועוד.
  - (3) כפי שצוין קודם לכן, נמצא כי לא מבוצעת בפועל בקרה ניהולית על התכנים המועלים.
  - (4) בנוסף, מעבר לפרוטוקולי מליאת המועצה הנסקרים על ידי היועמ"ש, המידע המועלה אינו עובר בקרה משפטית דרך קבע.
- (5) המלצות**
- על המועצה לקבוע מנגנון לפיקוח ובקרה ניהולית, סדורה ומרכזית על כל המידע המתפרסם מטעמה באתר שמטרתו לוודא כי כל המידע מפורסם בסדירות, בשלמות ובהתאם למדיניות המועצה.
  - בכל הקשור לנושאים בעלי משמעות משפטית, יש לקבעו מנגנון בקרה אחר נאותות המידע המועלה וחוקיותו.

ד. הקמה, תפעול, תחזוקה, הגנה ואבטחה

- (1) ב 30 באוקטובר 2014 התקשרה המועצה עם חברת מיקרוליין מחשבים בע"מ (להלן: "מיקרוליין") לצורך הקמת אתר אינטרנט למועצה. התקשרות זו בוצעה לאחר הליך קבלת הצעות מחיר.
- (2) במסגרת ההסכם, נדרשה מיקרוליין להקים למועצה אתר אינטרנט על בסיס לוח זמנים ומפרט מוסכמים בין הצדדים. בגין שירות זה, הוסכם כי מיקרוליין תקבל סך של 84,000 ₪ באם יבוצע כלל המפרט ובנוסף, תזוהיה זכאית המועצה להנחה בשיעור של 10%.
- (3) תקופת ההתקשרות לצורך הקמת האתר נקבעה ל 90 ימים (עד 30/1/2015).
- (4) בפועל, עם תום תקופת ההתקשרות לצורך הקמת האתר, המשיכה המועצה להתקשר עם מיקרוליין לצורך תחזוקת האתר. בגין שירות זה, שילמה המועצה למיקרוליין סך של XXX
- (5) בהתאם למוסכם בין המועצה למיקרוליין, האתר ותכניו מאוחסנים בשרתי חברת מיקרוליין.
- (6) לא נמצא כל מסמך המעגן את זכויות וחובות הצדדים בהתקשרות זו, תכולת אחריות, עלות ההתקשרות, מדיניות אבטחת מידע וכו'.
- (7) כמו כן, לא הוגדרו תהליכי בקרה על פעילותה של מיקרוליין.

8) המלצות

- על המועצה להסדיר את ההתקשרות לאחזקת אתר האינטרנט על כל המשתמע מכך. במידת הצורך, יש לפעול לעריכת התמחרות בנושא זה.
- על המועצה להגדיר את מפרט העבודה ותחומי אחריות נותן השירות בתחום זה.
- כל המועצה להגדיר תהליכי בקרה ופיקוח על נותן השירות התחום תחזוקת אתר האינטרנט.

ה. אבטחת מידע באתר

- 1) אתר האינטרנט של המועצה מהווה צינור תקשורת מהותי בין המועצה לבין התושבים בתחומי השירות השונים.
- 2) כחלק ממערך אבטחת המידע של המועצה, גם אתר האינטרנט של המועצה נדרש בהתייחסות לתחום אבטחת המידע.
- 3) בפועל, נמצא כי אבטחת אתר האינטרנט של המועצה נמצא באחריותה של חברת מיקרוליין ובהתאם, לנושא זה לא הוגדרה מדיניות על ידי המועצה, לא נקבעו כללים ולא הוגדר הליך בקרה.

4) המלצות

- על המועצה להגדיר ולקבוע מדיניות אבטחת מידע לאתר האינטרנט של המועצה.
- בהמשך למדיניות זו, על המועצה לקבוע מנגנוני בקרה ופיקוח על תהליך זה.

ו. עדכניות המידע

- 1) עבור תושבים רבים אתר האינטרנט של המועצה הוא צינור מידע מהותי עבור הפעולות והשירותים שהמועצה מספקת ולכן חשוב שהמידע המצוי בו יהיה עדכני ושהתושבים ידעו שניתן לסמוך עליו.
- 2) סקירת המידע המפורסם באתר העלתה כי הינו מעודכן ומשקף את הנעשה במועצה בתחומי החינוך, הרווחה, התקשורת, חוקי עזר, מליאת המועצה ועוד.
לא אותרו חריגים.

ז. שפות והנגשה

- 1) במועצה שלושה כפרים ערבים : מייסר (כ- 1,800 תושבים), אום אל קוטוף (כ- 800 תושבים), ואל עריאן (כ- 200 תושבים) המהווים כ 14% מתושב המועצה.
- 2) סקירת אתר האינטרנט של המועצה העלתה כי לא קיימת הפניה או קישור כל שהוא למידע בשפה הערבית.
- 3) תקנה 35 בתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג - 2013 מפרטת את חובתו של כל גוף המספק שירות ציבורי או מידע על אודות שירות ציבורי באמצעות האינטרנט, לרבות מסמכים, דפים, יישומים וכל מידע אחר, להתאימו ברמת נגישות AA כך שיהיה נגיש לאנשים עם מוגבלות.
- 4) נמצא כי בדף הראשי של אתר האינטרנט קיים קישור לתפריט נגישות בו קיימות אפשרויות נגישות שונות : התאמה לעיוורין צבעים, התאמה לכבדי ראייה, תפריט קיצורי מקלדת, הפסקת תנועתיות באתר, הדגשת קישורים וכפתורים, אפשרות להגדלת פונטים, הפעלת ניווט מקלדת ואיפוס לברירת מחדל.

5) המלצות

- על המועצה לשקול על הקמת קישור למידע חיוני בשפה הערבית הרלוונטי לאוכלוסיה הערבית במועצה.

ח. פרסום מחויב בחוק

1) דו"ח פעילות שנתי מסכם

- א. סעיף 5(א) לחוק חופש המידע (תשנ"ח-1998) מחייב כל רשות ציבורית בפרסום דו"ח פעילות שנתי לא יאוחר מהראשון ביולי כל שנה.
- ב. המועצה מוציאה בסיום כל שנה חוברת מודפסת של סיכום פעילות שנתית.
- ג. באתר האינטרנט לא נמצא פרסום עותק דיגיטלי של החוברת או כל סיכום שנתי אחר.
- ד. המלצה

- על המועצה לפרסם באתר את דוח סיכום הפעילות השנתית.

2) דו"ח הפעלת חוק חופש המידע

- א. סעיף 5(א) לחוק חופש המידע (תשנ"ח-1998) מחייב גם כל רשות ציבורית בפרסום דיווח שנתי על הפעלת חוק חופש המידע באותה השנה.
- ב. נמצא כי באתר המועצה קיים דוח שנתי לשנת 2015. דוח לשנת 2016 לא הועלה לאתר.
- ג. נמצא כי האתר מכיל טפסי בקשה כנדרש.

ד. המלצה

- על המועצה לדווח על פעילות בנושא חופש המידע לשנת 2016 ולהקפיד על דווח שנתי בנושא.

3) תמצית תקציב דוחות כספיים

- א. על פי סעיף 216 לפקודת העיריות, על עירייה לפרסם בעיתון מקומי תמצית של הדוחות הכספיים השנתיים, לא יאוחר מ-1 באוקטובר בשנה העוקבת
- ב. לפי סעיף 248 ב לפקודה, על העיריות לפרסם את תמצית הדוחות הכספיים גם באתר האינטרנט העירוני.
- ג. הנחיות בנושא, פורסמו לכלל הרשויות גם על ידי הממונה על החשבונות במשרד הפנים
- ד. נכון למועד עריכת הביקורת (דצמבר 2017) באתר נמצאו דוחות כספיים של שנת 2015 אך לא של 2016.

ה. המלצה

- על המועצה לפרסם את תמצית התקציב והדוחות הכספיים המעודכנים באתר עם קבלתם ממשרד הפנים.

4) צו מיסים

- א. צו המיסים מפורסם תחת הלשונית "מנהל ומכרזים/ צו המיסים".
- ב. נתוני הארנונה מעודכנים לשנת 2018, כולל מידע קודם בנושא, כנדרש.

לא אותרו חריגים

5) חוקי עזר

- א. סעיף 6(ג) לחוק חופש המידע (תשנ"ח-1998) מחייב כל רשות בפרסום חוקי העזר שלה
- ב. באתר האינטרנט של המועצה תחת הלשונית "מנהל ומכרזים/ חוקי עזר" מפורסמים 25 חוקי עזר של המועצה.
- ג. נמצאה התאמה בין חוקי העזר המפורסמים לרומות המועצה בנושא.

לא אותרו חריגים

6) מבנה ויחידות הרשות, תחומי אחריותו, בעלי התפקידים במועצה ואמצעי הקשר עימם

- א. סעיף 64(א) לחוק חופש המידע (תשנ"ח-1998) מחייב כל רשות בפרסום מידע עליה ועל תאגידיה בשליטתה אשר יכללו: מידע תמציתי על תפקידי כל גוף; דרכי התקשרות עם הממונה ומידע אודות דרכים נוספות לקבל מידע שבידי הרשות או תאגידיה בשליטתה.
- ב. באתר האינטרנט של המועצה תחת הלשונית "הנהלה ומחלקות" מופיעים קישורים לכל מחלקות המועצה. לחיצה על כל קישור פותחת דף מידע על המחלקה המכיל את בעלי התפקידים השונים, דרכי יצירת הקשר עימם ותחומי אחריותם של בעלי התפקידים והמחלקות.

לא אותרו חריגים

7) פרוטוקולים של ישיבות מועצה וועדותיה

- א. סעיף 248ב(2) לפקודת העיריות (החל על מועצות מקומיות ואזוריות) מחייב לפרסם באתר האינטרנט פרוטוקולים של ישיבות המועצה בדלתיים פתוחות, לא יאוחר משני ימי עבודה מיום אישורם במועצה.
- ב. נמצא כי פרוטוקולי מליאת המועצה מפורסמים מיד עם חתימתם ואישורם על ידי המועצה.

לא אותרו חריגים

8) מידע על איכות המים, השפכים והקולחין

- א. סעיף 57(א) לחוק תאגידי מים וביוב, תשס"א-2001 מגדיר את חובות הרשות על הדיווח לצרכנים ולציבור בכל הקשור לאיכות המים, השפכים והקולחין שבאחריותה.
- ב. סעיף 57(ג) לחוק תאגידי מים וביוב, תשס"א-2001 מסדיר את חובתה בחוק של הרשות לדיווח זה לפי חוק חופש המידע (תשנ"ח-1998).
- ג. סעיף 6א(א) לחוק חופש המידע מחייב כל רשות ציבורית להעמיד לעיון הציבור מידע על איכות הסביבה שיש ברשותה.
- ד. לעניין זה, "מידע על איכות הסביבה" – מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה ותוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה, שלא ברשות היחיד.
- ה. נמצא כי באתר האינטרנט של המועצה לא קיים מידע על איכות המים, השפכים והקולחין שבתחום המועצה.

ו. המלצה

- על המועצה לפרסם מידע הנוגע לאיכות המים ואיכות הסביבה באתר האינטרנט של המועצה.

9) זהותו של הממונה על חופש המידע ודרכי התקשרות עימו

- א. סעיף 4(ב) לחוק חופש המידע מחייב כל רשות לפרסם את זהותו של הממונה על חוק חופש המידע ודרכי ההתקשרות עימו.
- ב. הממונה על חוק חופש המידע במועצה הוא מנכ"ל המועצה.
- ג. זהותו של הממונה על חוק חופש המידע יחד עם פרטי ההתקשרות עימו מפורסמים באתר המועצה תחת הלשונית "מנהל ומכרזים/ חוק חופש המידע".

לא אותרו חריגים

10) זהותו של רכז הנגישות במועצה, מקום משרדו ודרכי הפנייה אליו

- א. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), תשע"ג-2013 קובעות בתקנה 91(ה) את חובת פרסום זהותו של רכז על הנגישות ברשות, מקום משרדו ודרכי הפנייה אליו.
- ב. רכז הנגישות במועצה הוא מנהל המחלקה לשירותים חברתיים.
- ג. זהותו של רכז הנגישות במועצה יחד עם פרטי ההתקשרות עימו מפורסמים באתר המועצה תחת הלשונית "הנהלה ומחלקות/ רכז נגישות".
- ד. באתר המועצה מפורסם כי במועצה פועל צוות לקידום נושא הנגישות במועצה. כמו כן מפורסם כי הצוות מתכנס באולם המועצה מדי כחודש וחצי.

לא אותרו חריגים

11) דו"ח מבקר העירייה

- א. סעיף 170ג.ה) לפקודת העיריות (החל על מועצות מקומיות ואזוריות) קובע כי הדו"ח השנתי של מבקר הרשות יובא לדיון ולאישור במליאה בתוך 7 חודשים מיום הגשתו.
- ב. נמצא כי דוחות הביקורת השנתית של מבקר המועצה אינם מפורסמים באתר האינטרנט של המועצה.

ג. המלצה

- על המועצה לפרסם את דו"ח מבקר העירייה באתר האינטרנט של המועצה מיד לאחר אישורו על ידי מליאת המועצה.

ט. וועדה לתכנון ובניה

1) סעיף 1.ב1. (א) לחוק התכנון והבניה (תשכ"ה-1965) קובע, כי במקום שנקבעה בו חובת פרסום בעתון לפי חוק התכנון והבניה, תחול חובת הפרסום גם באתר האינטרנט. חוק התכנון והבניה (תשכ"ה-1965) מחייב את הרשות בפרסומים שונים.

2) פרסומים שוטפים:

א. תמצית תקציב מאושר של הוועדה המקומית

1. סעיף 24(ה) לחוק התכנון והבניה מחייב לפרסם את תמצית התקציב המאושר של הוועדה המקומית לתכנון ובניה.
2. נמצא כי תמצית התקציב המאושר של הוועדה המקומית אינו מפורסם.
3. **המלצה**

- על המועצה לפרסם את תמצית התקציב המאושר של הוועדה לתכנון ובניה.

ב. סדר היום, החלטות ופרוטוקולים של הוועדה מקומית

1. סעיף 44(ד) לחוק התכנון והבניה מחייב לפרסם את סדר היום של ישיבת וועדה זמן סביר לפני הדיון.
2. סעיף 48(ה)2 לחוק התכנון והבניה מחייב לפרסם את פרוטוקול ישיבות הוועדה המקומית.
3. סעיף 48 לחוק התכנון והבניה מחייב את פרסום החלטות הוועדה המקומית לתכנון ובניה.
4. נמצא כי החלטות ופרוטוקולי ישיבות הוועדה מפורסמים באופן תדיר באתר.
5. מצא כי סדר היום של הוועדה המקומית מפורסם לפני דיונים כנדרש.

לא אותרו חריגים

ג. דו"ח שנתי של הוועדה המקומית

1. סעיף 148(א) לחוק התכנון והבניה מחייב פרסום דו"ח שנתי על פעולות הוועדה לפי חוק התכנון והבניה ובכלל זה על היקף פעילותה ועמידתה במועדים שנקבעו לפעילותה לפי חוק התכנון והבניה, בתוך חצי שנה מסיום כל שנה
2. באתר האינטרנט של המועצה אין פרסום של הדו"ח השנתי של הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.
3. **המלצה**
  - על המועצה לפרסם בתוך חצי שנה מסיומה של שנה קלנדרית דו"ח שנתי על פעילות הוועדה המקומית לתכנון ובנייה.

ד. הפקדת תכנית מתאר מקומית או תוכנית מפורטת שבסמכות וועדה מקומית

1. סעיף 88(ב)(1) לחוק התכנון והבניה מחייב פרסום הפקדת תוכנית מתאר מקומית.
2. באתר האינטרנט של מועצה לא פרסמו תכניות המתאר המקומיות.
3. **המלצה**
  - על המועצה לפרסם את תכניות המתאר המקומיות שהופקדו בוועדה לתכנון ובנייה.

ה. מסמכי תכנית

1. סעיף 96א לחוק התכנון והבניה מחייב לפרסם מסמכי תוכניות שהופקדו ולתת לציבור זכות עיון בהן.
2. באתר האינטרנט של המועצה אין פרסום של מסמכי תוכניות שהופקדו.
3. **המלצה**
  - על המועצה לפרסם את מסמכי התוכניות שהופקדו לאישור ולאפשר לציבור אפשרות לעיין בהן.

ו. פרסום תכנית מאושרת

1. סעיף 118(ב)(1) לחוק התכנון והבניה קובע כי וועדה מקומית לתכנון ובנייה תפרסם תכניות מאושרות.

2. באתר האינטרנט של המועצה לא מפורסמות תכניות בנייה מאושרות.

3. המלצה

▪ על המועצה לפרסם באתר האינטרנט תוכניות בנייה מאושרות

ז. הודעה על הפקדת תכנית

1. סעיף 89(א) לחוק התכנון והבניה מחייב פרסום תכניות שהופקדו בוועדה המקומית לתכנון ובניה.

2. באתר האינטרנט של המועצה מפורסמות הודעות על הפקדת תכניות.

לא נמצאו חריגים.

ח. הודעה על אישור תכנית

1. סעיף 118(ב)(1) לחוק התכנון והבניה מחייב פרסום הודעה על אישור תכנית.

2. באתר האינטרנט של המועצה מפורסמות הודעות על אישורי תכניות.

לא נמצאו חריגים.

ט. הודעה בדבר בקשה לשימוש חורג או להקלה

1. סעיף 149(א)(1) לחוק התכנון והבניה מחייב פרסום הודעה על בקשה להקלה או שימוש חורג.

2. באתר האינטרנט של המועצה מפורסמות הודעות על בקשות להקלות או שימוש חורג.

לא נמצאו חריגים.